

Valtiovarainministeriö
valtiovarainministerio@vm.fi

LAUSUNTO

4.4.2013

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta (VM064:01/2012)

Valtiovarainministeriö julkaisi 4.2. luonnoksen selvitysmies Arno Miettisen ehdotuksesta valtionosuusjärjestelmän uudistamisesta. Valtiovarainministeriö ei ole pyytänyt asiasta Paikallisvoima ry:ltä lausuntoa. Koska uudistukseen sisältyvä voimalaitosten kiinteistövero koskeva muutos vaikuttaa merkittävästi myös paikallisten energiayhtiöiden toimintaan, **pyydämme, että lausuntomme huomioidaan lain valmistelussa.**

Tällä lausunnolla Paikallisvoima ry haluaa saattaa valtiovarainministeriön tietoon, että **luonnoksen 29 §:ssä esitetty muutos ottaa jatkossa laskennallista verotuloa laskettaessa huomioon 50 prosenttia kiinteistöverolain (654/1992) 14 §:n 1 ja 2 momenteissa tarkoitettujen voimalaitosten laskennallisesta kiinteistöverosta johtaisi suuriin ongelmiin erityisesti tuulivoiman lisärakentamisessa. Paikallisvoima ry vastustaa tältä osin muutoksen käyttöönottoa ja ehdottaa seuraavaa muutosta luonnokseen:**

<i>Luonnos hallituksen esitykseksi</i>	<i>Paikallisvoima ry:n muutosehdotus</i>
29 § Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus ----- Kunnan laskennallista verotuloa laskettaessa otetaan huomioon kunnallisvero ja kunnan osuus yhteisön tuloverosta (yhteisövero). Näiden lisäksi laskennallista verotuloa laskettaessa otetaan huomioon 50 prosenttia kiinteistöverolain (654/1992) 14 §:n 1 ja 2 momenteissa tarkoitettujen voimalaitosten laskennallisesta kiinteistöverosta. Verotuloihin perustuvassa valtionosuuden tasauksessa huomioon otettavista verotuloista säädetään valtioneuvoston asetuksella.	29 § Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus ----- Kunnan laskennallista verotuloa laskettaessa otetaan huomioon kunnallisvero ja kunnan osuus yhteisön tuloverosta (yhteisövero). Näiden lisäksi laskennallista verotuloa laskettaessa otetaan huomioon 50 prosenttia kiinteistöverolain (654/1992) 14 §:n 1 ja 2 momenteissa tarkoitettujen voimalaitosten laskennallisesta kiinteistöverosta. Verotuloihin perustuvassa valtionosuuden tasauksessa huomioon otettavista verotuloista säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Tuulivoiman hyväksyttävyyys on paikallistasolla kiinni vahvasti kunnan verotuloista

Voimalaitosinvestoinneista erityisesti tuulivoima kärsii ns. NIMBY-ilmiöstä (not-in-my-backyard). Useissa tapauksissa kuitenkin kuntien voimalaitoksista saamat kiinteistöverotulot lievittävät paikallista vastustusta sekä voimassa olevia että suunniteltavia voimalaitoksia kohtaan. Tuulivoimaloiden sijoittaminen kunnan alueelle riippuu täysin kunnan aktiivisuudesta ja halukkuudesta kaavoittaa tuulivoima-alueita.

Selvitysmiehen esityksen 29 §:ssä ehdotetaan valtionosuuden tasauksessa huomiotavaksi niin ydinvoimalaitosten, voimalaitosten kuin pienvoimalaitosten kiinteistövero 50 %:n osuudella. Käytännössä siis voimalaitosten sijaintipaikkakunnat menettäisivät puolet voimalaitosten kiinteistöverosta valtiolle. Tämä leikkaus vähentäisi merkittävästi kuntien halukkuutta kaavoittaa tuulivoima-alueita.

Huomattavasti nykyistä useammilla kunnilla olisi mahdollisuus saada tuulivoimaloista kiinteistöverotuloa

Talouspoliittinen ministerivaliokunta linjasi 30.10.2013, että

"voimalaitoksista yhteiskunnalle aiheutuvat vaikutukset koskevat laajempaa kuntajoukkoa kuin pelkästään voimalaitoksen sijaintikuntaa. Sen vuoksi ei ole perusteltua, että pelkästään voimalaitoksen sijaintikunta hyötyy laitoksesta korkeina kiinteistöverotuloina."

Perustelu kuitenkin ontuu, sillä lähes kaikista kunnista löytyy tuulivoimatuotantoon sopivia hyvätuulisia alueita. Tuulen ohella matka kantaverkkoon on myös vartenotettava tekijä tuulivoimaloiden sijoittelussa, mutta tästäkin huolimatta **vain kohtalaisen harvat kunnat ovat tarttuneet mahdollisuuteensa kaavoittaa tuulivoimaa.** Nykyistä huomattavasti useammilla kunnilla olisi siis mahdollisuus saada tuulivoimaloista kiinteistöverotuloa kunnan niin halutessa. Näin ollen tuulivoimaloiden kiinteistöverotuloja ei ole tarpeen tasata eri kuntien kesken, vaan tuulivoimaa aktiivisesti alueelleen haluavan kunnan on oltava oikeutettu saamaan kuntansa alueelle sijoitetun tuulivoimalan kiinteistöverohyöty täysimääräisesti itselleen. **Kiinteistöverotulo tulisi pikemminkin ajatella uusiutuvan energian lisäämiseen kannustavana porkkanana, jolla tuulivoimaloita aktiivisesti alueelleen kaavoittavia kuntia palkitaan.**

Muutos heikentäisi uusiutuvan energian edistämistä ja ilmastotavoitteisiin pääsemistä

EU:n ilmasto- ja energiapoliittisiin linjauksiin perustuen Suomella on vuoteen 2020 mennessä velvoite lisätä uusiutuvan energian osuutta energian loppukulutuksesta 38 prosenttiin. Suomen pitkän aikavälin ilmasto- ja energiastrategian (VNS 6/2008 vp) mukaan Suomen uusiutuvan energian tavoitteeseen pyritään mm. nostamalla tuulivoiman vuosittainen tuotanto 6 terawattituntiin vuoteen 2020 mennessä. Uusiutuvan energian lisäämisellä nähdään olevan suuri merkitys Suomen kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisessä.

Tällä hetkellä tuulivoiman tavoitteesta on saavutettu kuitenkin vain noin 15 %. **Kuntien halukkuus kaavoittaa tuulivoimaa alueelleen on ehdoton edellytys Suomen 2020 tuulivoimatavoitteen saavuttamiseksi. Mitään tätä kuntien halukkuutta vähentäviä toimenpiteitä ei tulisi tehdä, jotta Suomi saavuttaisi uusiutuvan energian tavoitteensa.**

Kunnioittaen,

Pasi Haarala
Paikallisvoima ry:n puheenjohtaja

Paikallisvoima ry on 42 paikallisen ja alueellisen energiayhtiön edunvalvontajärjestö, joka on perustettu tuomaan Suomen energiakeskusteluun paikallista näkökulmaa. Paikallisvoima haluaa turvata pienten energiayhtiöiden toimintaedellytykset, puhuu energiamarkkinoiden monipuolisuuden puolesta ja kannattaa aitoa kilpailua. Paikallisvoiman jäsenyhtiöt ovat sekä sähkön että kaukolämmön tuottajia, myyjiä ja jakelijoita.

Paikallisvoima ry:n jäsenyhtiöt

Ekenäs Energi
Esse Elektro Kraft Ab
Etelä-Savon Energia Oy
Haminan Energia Oy
Herrfors Oy Ab
Imatran Seudun Sähkö Oy
Jakobstads Energiverk
Joroisten Energialaitos
Kanteleen Voima Oy
Katternö Oy Ab
Keravan Energia Oy
Keuruun Sähkö Oy
Keminmaan Energia Oy
Koillis-Satakunnan Sähkö Oy
Kokemäen Sähkö Oy
Kotkan Energia Oy
Kronoby Elverk
KSS Energia Oy
Kuoreveden Sähkö Oy
Köyliön-Säkylän Sähkö Oy
Lammaisten Energia Oy
Lankosken Sähkö Oy
Mäntsälän Sähkö Oy
Naantalin Energia Oy
Nurmijärven Sähkö Oy
Nykärläby Kraftverk
Outokummun Energia Oy
Paneliänkosken Voima Oy
Parikkalan Valo Oy
Porvoon Energia Oy - Borgå Energi Ab
Rauman Energia Oy
Sallila Energia Oy
Satapirkkan Sähkö Oy
Seinäjoen Energia Oy
Suomen Voima Oy
Tripower Oy
Vakka-Suomen Voima Oy
Valkeakosken Energia Oy
Vatajankosken Sähkö Oy
Vetelin Sähkölaitos Oy
Ålands Elandelslag
Ääneseudun Energia Oy